

LOGIC-I

Time Allowed : 3Hrs.

Maximum Marks : 100

Note : The candidates are required to attempt ONE question each from Sections A, B, C and D carrying 15 marks each and the entire Section E consisting of 10 short answer type questions carrying 4 marks each.

(SECTION-A)

1. State and discuss the nature and scope of Logic.
2. State and discuss the Law of Identity, Contradiction, Excluded Middle and Law of Sufficient Reason.

(SECTION-B)

3. Define Immediate Inference and discuss the Square of Oppositions.
4. State and discuss the structure and roles of validity of Categorical syllogism.

(SECTION-C)

5. Bring out the relationship and distinction of Deduction and induction.
6. State and discuss the nature and conditions of a valid Hypothesis.

(SECTION-D)

7. Write a detailed note on Negation and Equivalence.
8. Use the Truth-Table upto three variables to determine the validity or invalidity of following argument :
(A.A).A

(SECTION-E)

9. Answer the following short type questions each in about 50-50 words :

(a) Utility of Logic	(b) Law of Identity
(c) Immediate Inference	(d) Deduction
(e) Induction	(f) Sub-contrary
(g) Structure of categorical syllogism	
(h) Connotation of Terms	(i) Nature of cause
(j) Implication	

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

Time Allowed : 3Hrs.

Maximum Marks : 100

ਨੋਟ : ਭਾਗ ਉ. ਅ, ਈ ਅਤੇ ਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 15 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ ਹ ਦੇ ਸਾਰੇ 10 ਸੱਖੇਪ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 4 ਅੰਕ ਹਨ।

(ਭਾਗ-ਉ)

1. ਤਰਕ-ਸਾਸਤਰ ਦੇ ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਉਪਯੋਗਿਤਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
2. ਤਦਰੂਪਤਾ, ਵਿਰੋਧਤਾ, ਮੌਖਿਕਤਾ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਕਾਰਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਉਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

(ਭਾਗ-ਆ)

3. ਨਿਰਮਾਣਿਅਮ ਅਨੁਮਾਨ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧਾਵਾਂ ਦੇ ਵਰਗ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
4. ਬੇਸਰਤ ਨਿਆਏ ਦੀ ਸੁੱਧਤਾ ਦੀ ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਉਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

(ਭਾਗ-ਦ)

5. ਨਿਰਾਮਨ ਅਤੇ ਆਰਾਮਨ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧ ਅਤੇ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ।
6. ਇੱਕ ਸੁੱਧ ਉਪਕਲਪਨਾ ਦੇ ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਸਰਤਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

(ਭਾਗ-ਸ)

7. ਨਿਖੇਪਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਉਪਰ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਚ-ਸਾਰਣੀ ਦੀ ਵਿਧੀ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰੋ।
8. ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਦਲੀਲ ਦੀ ਸੁੱਧਤਾ ਜਾਂ ਅਨੁਪਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਚ-ਸਾਰਣੀ ਦੀ ਵਿਧੀ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰੋ :

(ਉ.ਉ).ਉ

(ਭਾਗ-ਚ)

9. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸੰਖੇਪੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦਾ ਉਤਰ ਤਕਰੀਬਨ 50-50 ਸਥਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਓ :
(ਉ) ਤਰਕ-ਸਾਸਤਰ ਦੀ ਉਪਯੋਗਿਤਾ (ਅ) ਤਰਕਰੂਪਤਾ ਦਾ ਨਿਯਮ
(ਈ) ਨਿਰਮਾਣਿਅਮ ਅਨੁਮਾਨ (ਸ) ਨਿਰਾਮਨ

(ੴ) ਆਗਮਨ
(ੳ) ਬੇਸਰਤ ਨਿਆਇ ਦੀ ਬਣਤਰ
(ੴ) ਕਾਰਨ ਦਾ ਸਰੂਪ

(ਕ) ਉਪ-ਵਿਪਰੀਤ
(ਗ) ਪਦਾਂ ਦਾ ਗੁਣ ਅਰਥ
(ਛ) ਸੰਕੇਤ-ਭਾਵ ।